

NOBILITACE A NOVÁ ŠLECHTA V ČESKÝCH ZEMÍCH V 18. STOLETÍ

Výběrový seminář

Jiří Brňovják
Katedra historie & Centrum pro
hospodářské a sociální dějiny
Ostravská univerzita v Ostravě
jiri.brnovjak@osu.cz

Slib věrnosti panovníkovi (mOZZ, čl. A.2)

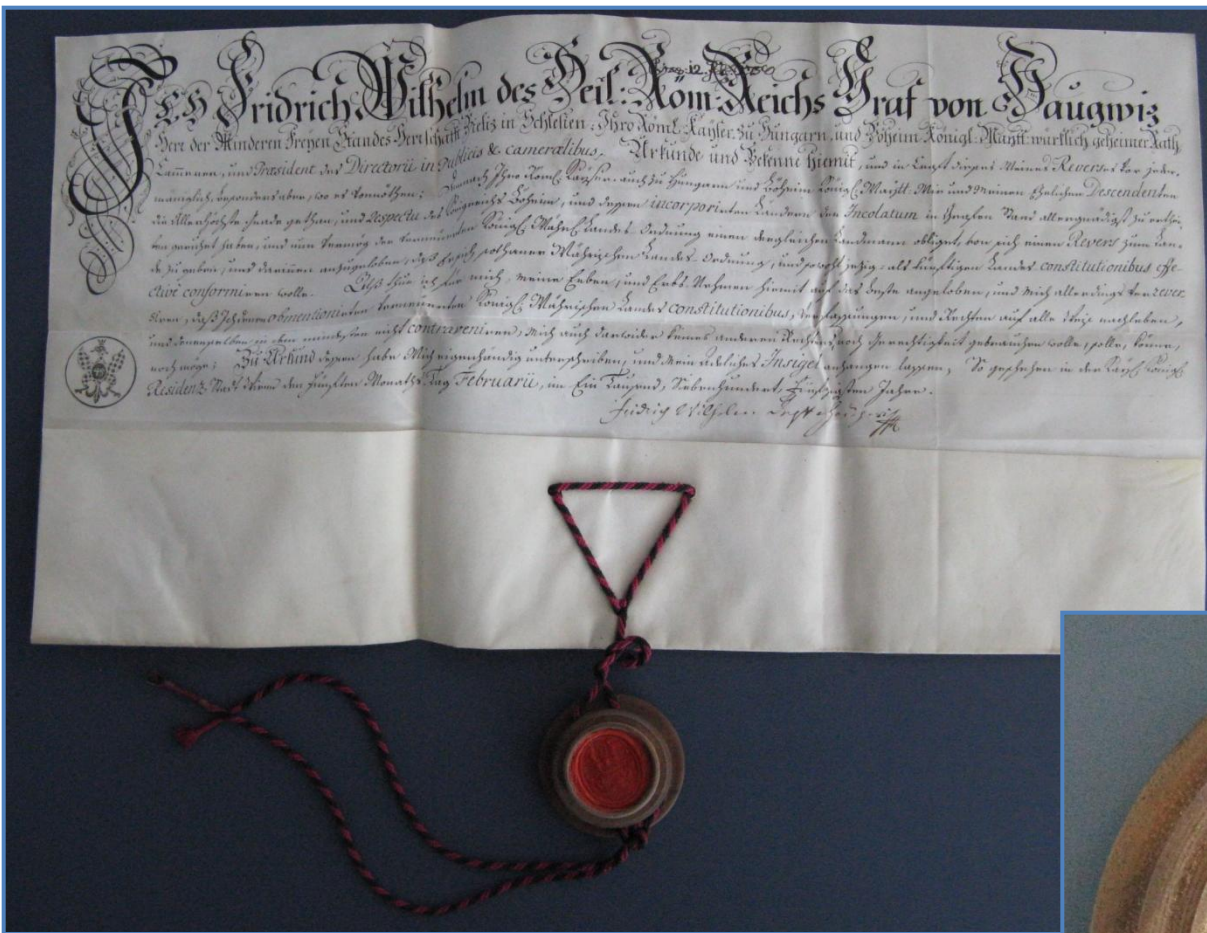
„Já N. přísahám Pánu Bohu Všemohacímu, blahoslavené Panně Mariji matce Boží, a všem svatým a V. Kr. Msti (titul N. N.) jakožto králi českému a margkrabí moravskému, králi a pánu, pánu mému nejmilostivějšímu a dědičnému, V. Kr. Msti dědičným a budaucím králům českým a margkrabiatům moravským, věrný a poslušný býti, v žádných radách a schůzkách, kteréžby k aurážce V. Kr. Msti osoby, důstojnosti, řádu a práva se vztahovaly, nesedati ani k nim žádným vymyšleným způsobem pochlebovati aneb povolovati, nýbrž ke všemu, což by k rozmnožení a zachování důstojnosti, slávy a mocnosti V. Kr. Msti, dědicův i budaucích králův českých a margkrabatův moravských i ke všemu jinému obecnému dobrému sloužilo, fedrovati a napomáhati; a, jestli žebych co takového, cožby proti V. Kr. Msti důstojnosti čelilo, se dověděl, proti tomu beyti a i hned V. Kr. Mst o tom bez prodlení vystřehnauti, a všecko to což věrnému poddanému vrchnosti a pánu jeho dědičnému činiti náleží, od sebe činiti a zachovati, beze všeho umenšení chci. Toho mně dopomáhej Pán Bůh všemohací, blahoslavená Panna Maria a všickní svatí. Amen.“

Revers k zemi
Braid, 1670

Revers k zemi
Haugwitz, 1750

des Johann Peter Revers zum Lande
Hingwirts

N° 17.

Anno 1735. am Donnerstag der gedächtnis der heiligen Beate
Hingwirts, welcher war der 22. monatstag Decembris, ist
dieser Revers zum Lande, Dumbel am Dischfals eingekommen
Joh. König: Tribunal: Decreto. in des König: in Mor-
gum: farb: praganer Vorfichtigke Magistat: Quatorn sub
H. J. sol: 221. und 222. ordentlich vunte liibl. und ting-
spiebeln, auf freubor gegenwärtigis attestatum von mir
aufgelel worden. Actum apud Regias Tabulas Marchis-
nalis Moraviae, Bruna anno, et die ut supra.

Jos. Adam Ruzer-Sardt
Registrator, Taxator, et
Depositarius ibidem.

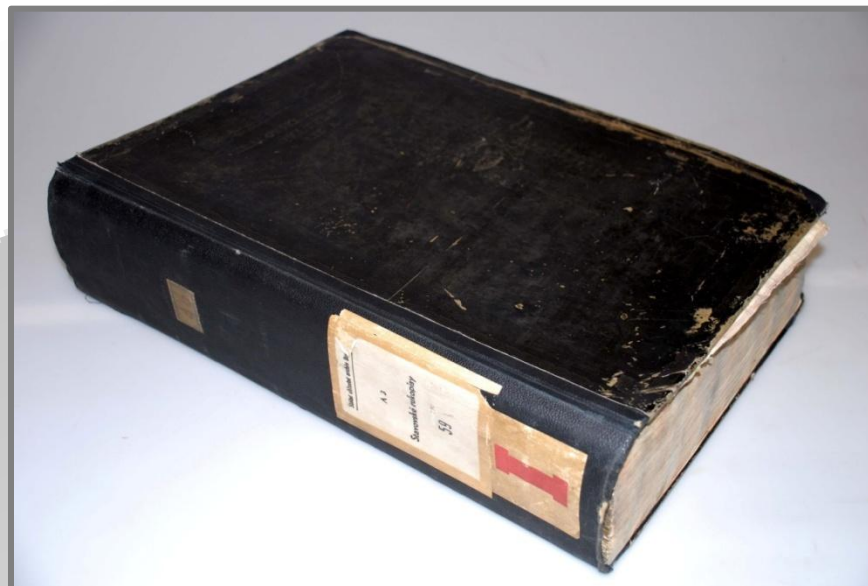

Intimace v MZA, A 12 Stavovská registratura – viz složka

Kvaterny majestátů moravských desk zemských

- A (1642–1668)
- B (1669–1685)
- C (1686–1699)
- D (1700–1716)
- E (1717–1730)
- F (1731–1742)
- G (1743–1754)
- H (1755–1765)
- I (1766–1772)
- K (1773–1785)
- L (1786–1815)
- M (1816–1852)

- repertář I. (1642–1725)
- repertář II. (1726–1845)

Kancelář

Nobilitace

(listina)

Inkolát

(listina)

Intimace

(reskript/dekret)

Intimace

(reskript/dekret)

Juramentum – intimace

(reskript/dekret)

Revers

(vkladatel)

Gubernium

Intimace

(misiva)

Intimace

(misiva)

Intimace

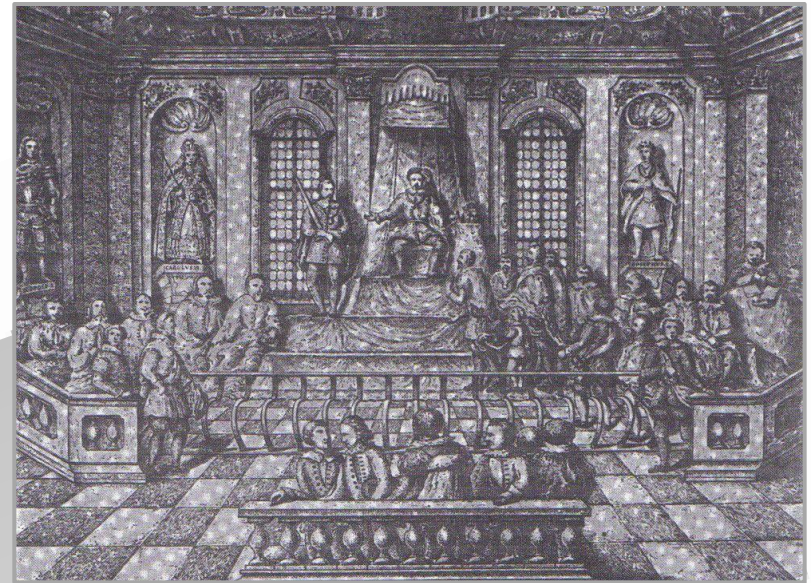
(misiva)

(kvaterny slibů
věrnosti, 1671–1681)

Intimace + příkaz k intab.

(misiva)

Úřad desk
zemských:
kvaterny
Majestátů

Stavovský (Zemský) dům v Brně, Dominikánské náměstí, 1666–1672

Zasedací sál Stavovského domu

Dikasteriální (Místodrž.) palác

In dem Felsten Leids haben, und davon selben Felsten
 haben, Mann: und Weiblichen geschlecht, in der alten
 Kitternstadt der Kurfürstlichen Reichs-Universität
 Schultheiß und Eschschickhmeister geschicket.
 Derwilligen, Dörmen und Lauden Eschen zu, und die
 istt Weissen also hieszen, künstlich Erbsen- und
 den Kittern Weizen- und Roggen Mähdreiege geschicket
 Eschen, und Eschschickhmeister.
 Die hieszen also zu
 Reinhardten
 Heins, und die
 Leids haben,
 sollen zu.
 Mann und
 geschicket,
 saubt die
 den Eschen,
 Weizen
 hies in der
 Kittern
 von der Kittern,
 Eschschickhmeister
 Eschschickhmeister
 Königinische Eschschickhmeister, und Eschen
 in.
 Eschen und Eschschickhmeister, und Eschen
 Hans Reinhardt von Hinderstein, saubt also zu
 Weiblichen Leids haben, und davon selben Felsten
 Mann: und Weiblichen geschlecht, in der alten
 Kitternstadt der Kurfürstlichen Reichs-Universität
 Schultheiß und Eschschickhmeister geschicket.

Kvatern B (1669–1685)

In dem Felsten Leids haben, und davon selben Felsten
 haben, Mann: und Weiblichen geschlecht, in der alten
 Kitternstadt der Kurfürstlichen Reichs-Universität
 Schultheiß und Eschschickhmeister geschicket.
 Derwilligen, Dörmen und Lauden Eschen zu, und die
 istt Weissen also hieszen, künstlich Erbsen- und
 den Kittern Weizen- und Roggen Mähdreiege geschicket
 Eschen, und Eschschickhmeister.
 Die hieszen also zu
 Reinhardten
 Heins, und die
 Leids haben,
 sollen zu.
 Mann und
 geschicket,
 saubt die
 den Eschen,
 Weizen
 hies in der
 Kittern
 von der Kittern,
 Eschschickhmeister
 Eschschickhmeister
 Königinische Eschschickhmeister, und Eschen
 in.
 Eschen und Eschschickhmeister, und Eschen
 Hans Reinhardt von Hinderstein, saubt also zu
 Weiblichen Leids haben, und davon selben Felsten
 Mann: und Weiblichen geschlecht, in der alten
 Kitternstadt der Kurfürstlichen Reichs-Universität
 Schultheiß und Eschschickhmeister geschicket.

Kvatern D (1700–1716)

Děkuji za Vaši pozornost!

Jiří Brňovják